

عنوان مقاله:

دلایل موفقیت نظامی هراکلیوس در برابر سپاه ساسانی (نقدی بر دیدگاه های کارنتایاس)

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات باستان شناسی پارسه، دوره 7، شماره 24 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 38

نویسنده:

.Kaveh Farrokh - Instructor at Methodologica Governance University, Paris, France; and Langara College, Vancouver, Canada

خلاصه مقاله:

این پژوهش به تحلیل (پاسخ) دیدگاه های «مارک-آنتونی کارنتایاس» درباره عوامل اصلی شکست «سپاه ساسانی» در برابر هراکلیوس به سال های ۶۲۷-۶۲۸ م. متمرکز است. تحلیل کارنتایاس را می توان به چهار تصور مشخص نادرست (نظامی) در موضوع با سپاه (ساسانی) دسته بندی کرد: نخست، این دیدگاه که سپاه متاخر ساسانی فاقد ابزار «رکاب»، برای سواره نظام بوده است. دو، عدم آگاهی و شناخت لازم ایرانیان از سبک تیراندازی شصتی (رها کردن زه کمان یا انگشت شصت؛ معروف به تیراندازی مغولی) با این ادعا که آن ها کارایی بیشتری نسبت به تیراندازی معروف دوانگشتی ساسانی داشته اند. سه، دیدگاه تاکید بر «ترس و محافظه کاری پارسیان» (ایرانیان) که به خودی خود منجر به امتناع سپاه از پذیرش فناوری های جدید نظامی بوده است. چهارم، دیدگاه ادعایی برتری سبک و رزم افزارهای سواره نظامان استپ/آسیای میانه و یا سواره نظام «هون-ترک» در مقابل سبک و رزم افزارهای ساسانی است. این چهار برداشت نادرست با تکیه و بررسی دقیق محوطه های باستان شناختی چون تاق بستان، و آثار برجای مانده چون رکاب های ساسانی (چون آثار فلزی)، به عنوان منابع اصلی و پژوهشی به پاسخ خواهد آمد. پنجمین موضوعی که باید بر آن تاکید کرد که البته ایشان نادرست آن را متوجه شده اند: که بهره گیری سپاه ساسانی از ساختار «چهار سپاهید» (چهار کوست، تقسیم کشور به چهار منطقه نظامی) موجب ناکارآمدی ارتش (ساسانی) شده بود؛ «هراکلیوس» با شناسایی این ضعف و بهره برداری از آن، توانست به موفقیت هایی در برابر سپاه ساسانی دست یابد. در واقع، ناکارآمدی ساختار نظامی چهار سپهید، آن هم در یک جنگ طولانی، نقش به سزایی در شکست «خسرو دوم» داشت. ارتش های ساسانی و به ویژه «اسواران» به طور حرفه ای آموزش چگونگی پیروزی بر دشمن در میدان های نبرد و گشایش سرزمین های دشمنان را دیده بودند؛ از همه مهم تر، سپاه ساسانی براساس ابتکار عمل، قدرت رزمی بالا تعریف شده بود که این موضوع ناشی از بهره گیری از سرداران نخبه، گروه های آموزش دیده بسیار حرفه ای چون: اسواران و بخش پیاده نظام معروف به «دیالمه» بود.

کلمات کلیدی:

Sasanian Byzantine, Central Asia, Steppe Khazar-Turkic, Spāh Savaran Archery, Stirrup Lappet
اسواران، کمان وران.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1870668>

